

ת"פ (תל אביב) 56720-02-22 - מדינת ישראל נ' יהושוע מנדל

ת"פ (תל-אביב-יפו) 56720-02-22 - מדינת ישראל נ' יהושוע מנדלשלום תל-אביב-יפו

ת"פ (תל-אביב-יפו) 56720-02-22

מדינת ישראל

נגד

יהושוע מנדל

ע"י ב"כ עו"ד עופר אשכנזי

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו - יפו

[08.07.2024]

כבוד השופטת מירי הרט-ריץ

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין.

תשל"ז 1977 (להלן - "החוק") ובעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, שלושה ימים עובר לתאריך 12.4.21, יצר הנאשם קשר עם מר ב' ל' (להלן - "המתלונן") שעניו יש לו סכסוך עסקי ואיים עליו באומרו שאם לא יחזיר לו כסף הוא ירצח אותו. בהמשך, ביום 12.4.21 בצהריים, נפגשו הנאשם והמתלונן ברחוב בצלאל 11 ברמת גן וכאשר המתלונן התקרב לכיוונו של הנאשם, תקף אותו האחרון במכת אגרוף לפניו והמתלונן נפל לרצפה. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלונן חתכים בשפתיים ואחת משיניו נשברה באופן שהוא נדרש לטיפול רפואי דחוף במיון וכן לטיפול נוסף במרפאת שיניים.

3. ביום 9.4.24 לאחר שהסתיים שלב שמיעת הראיות ואף נשמעו סיכומי המאשימה, חזר בו הנאשם מכפירתו והודה בעובדות כתב האישום המתוקן.

ראיות וטענות הצדדים לקביעת העונש

4. מטעם המאשימה העיד המתלונן אשר הבהיר בהמשך לעדותו במסגרת פרשת התביעה כי הוא עדיין עם ברזלים בתוך הפה וכי הוא סובל ונתון בחרדות נפשיות. עם זאת, אישר בעדותו כי לא פנה לקבלת טיפול רפואי בגין השן שנפגעה ואף לא לצורך טיפול בחרדות.

ב"כ המאשימה עמד בטיעונו על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם בדבר שלמות הגוף, הביטחון האישי ושלוות הנפש והתייחס לנזקים שנגמרו למתלונן. עוד טען כי החומרה בתיק נובעת מכך שהנאשם איים תחילה על המתלונן כי ירצח אותו ובהמשך הסלימה התנהגותו לכדי אלימות.

אשר למתחם העונש - ב"כ המאשימה טען כי המתחם ההולם נע בין 9 - 18 חודשי מאסר בפועל והפנה כתמיכה לכך לפסיקה כמפורט בטיעוניהם לעונש. בנוסף ולעניין מיקומו של הנאשם במתחם הפנה ב"כ המאשימה לגיליון הרשעות קודמות (תע/1) וטען כי לחובת הנאשם הרשעה אחת מחודש מרץ 2023 ולכן נדרשת ענישה מרתיעה. כמו כן ציין שהודאת הנאשם נעשתה לאחר סיכומי המאשימה ולכן, הגם שהנאשם לקח אחריות, לא נחסך זמן שיפוטי.

לפיכך עתר למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם, אך לא בתחתית המתחם ועתר לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי משמעותי למתלונן וקנס.

5. ב"כ הנאשם טען בפתח טיעונו כי למרות תיקון כתב האישום לקולה, המאשימה התעקשה להותיר את הוראת החיקוק על כנה. לעניין זה ציין כי ניסוחו של כתב האישום במקור נסמך על גרסה מטעה מטעם המתלונן בדבר הנזקים שנגרמו לו והטיפול שעבר ושהופרכה במהלך שמיעת הראיות. עוד טען, כי המתלונן קיבל מכת אגרוף אחרת אשר לאחריה פונה לבית החולים על ידי הנאשם. בנוסף נטען, כי הנאשם שילם למתלונן מיד לאחר האירוע סכום של כ - 15,000 ₪ לצורך טיפול בשינוי, אך המתלונן בחר שלא לעשות דבר ולא פנה לקבלת טיפול רפואי נוסף. כמו כן נטען על ידי ב"כ הנאשם, כי הנאשם לקח אחריות כבר בחקירתו במשטרה והודה במכת אגרוף, אך נדרש לנהל הוכחות על מנת להפריך ראיות שקריות שעליהם נסמכה המאשימה בתחילה ועת נוסח כתב האישום המקורי. לכן, כך טען, יש לגזור את עונשו של הנאשם על פי נסיבותיו של האירוע ותוצאות הפגיעה בפועל ולא בהתאם להוראת החיקוק. בהקשר זה גם טען כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה עוסקת במקרים המאופיינים בנסיבות חמורות אשר לנסיבות העבירה טען, כי המעשים נעשו בספונטניות והופסקו על ידי הנאשם אשר גם פינה את המתלונן לבית החולים.

אשר למתחם העונש - ב"כ הנאשם טען, תוך שהפנה לפסיקה, כי המתחם נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות.

לבסוף טען, כי הנאשם אב לשמונה ילדים וסב לחמישה נכדים, מנהל חיי משפחה ואורח חיים נורמטיבי. עוד הגיש את המסמך הע/1 המתייחס לבנו של הנאשם וציין כי ההרשעה משנת 2023 נוגעת לאירוע משנת 2016. לפיכך, עתר הסניגור למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם ולגזור עליו מאסר על תנאי ושל"צ. לעניין הפיצוי שב וטען כי הנאשם כבר שילם 15,000 ₪ וכל פיצוי שייפסק הוא מעבר לסכום האמור.

6. הנאשם בדבריו הביע חרטה והבהיר שטעה וכי לא ישוב ויפעל בעתיד כפי שפעל. עוד ציין כי אף הוא נחבל בשל מכת האגרוף שהיכה במתלונן וחזר על כך שהמתלונן היה חייב לו כסף. בנוסף ציין, כי מאז האירוע הוא בוחר להימנע ממחלוקות ושב והביע את צערו וסליחתו בפני המתלונן.

7. הנאשם הופנה לממונה על עבודות השירות לקבלת חוות דעת באשר לכשירותו לבצע עונש מאסר בתנאי עבודות שירות. מחוות הדעת שהתקבלה ביום 19.6.24 עולה כי הנאשם נמצא מתאים במגבלות לריצוי עונשו בעבודות שירות. קביעת מתחם העונש ההולם

8. על פי תיקון 113 לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה אשר עניינו בקיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיה ומידת אשמתו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש שיוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, הערך החברתי המוגן שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו ובמדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

9. בענייננו, הנאשם הורשע בעבירה של חבלה חמורה כלומר עבירת אלימות נגד הגוף שבגינה נגרמה חבלה חמורה בגופו של אדם. מדובר, אפוא, בעבירה חמורה שבשל ביצועה נפגעו ערכים מוגנים בדבר הזכות לשלמות הגוף והנפש, שלוה וביטחון אישי ושמחייבת הטלת עונשים מרתיעים ההולמים את חומרת המעשים, גם כאשר מדובר במעשה אלימות חד פעמי.

10. נתתי דעתי לכך שהתקיפה בוצעה: על ידי הנאשם בלבד; ללא שימוש בנשק קר או חם; על רקע חוב כספי של המתלונן לנאשם; על רקע סערת רגשות וללא תכנון מוקדם; ותוצאותיה חתכים בשפתיים של המתלונן ושבירת שן אחת. על כן, מדובר בפגיעה ממשית בערכים המוגנים אך לא ברף גבוה.

אשר לעבירת האיומים - אמנם מדובר באמירה הנמצאת ברף גבוה של איומים, אך מדובר במקרה אחד שבמהלכו איים הנאשם על המתלונן במהלך שיחת טלפון וזאת על רקע סכסוך עסקי.

11. עיינתי בפסיקה אליה הפנתה המאשימה, אך מדובר במקרים חמורים לאין שיעור מהנסיבות בענייננו. בהתאם, גם המתחמים שנקבעו בהם גבוהים ואינם מתיישבים עם נסיבותיו של המקרה דנן. כמו כן, עיינתי בפסיקה שהוגשה על ידי ההגנה וניכר כי עיקר המקרים אליהם הפנתה עוסקים בעבירה של חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, אך הנסיבות דומות ורלוונטיות לענייננו.

12. לאחר שבחנתי את הפסיקה אליה הפנו הצדדים מצאתי להפנות לפסיקה כדלקמן:

עפ"ג (חי') 6005-04-13 לביא נ' מדינת ישראל (2013) - המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של איומים וחבלה חמורה. מדובר במי שאיים על שכנו ובהמשך תקף אותו באגרופים בפניו באופן שנגרם למתלונן דימום בזוגית העין וחתך בגבה והוא נזקק לטיפול רפואי בבית חולים, לרבות ניתוח בעינו. בית המשפט בערכאה הדיונית קבע מתחם עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר וגזר על המערער עונש של 12 חודשי מאסר לצד מאסר על תנאי ופיצוי. ערעור על חומרת העונש התקבל ועונשו של המערער הועמד על 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ע"פ (מרכז) 47734-01-17 שרעבי נ' מדינת ישראל (2017) - הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של חבלה חמורה בכך שתקף את המתלונן באמצעות אגרוף בפניו על רקע שימוש בדרך. כתוצאה מתקיפה זו נגרם למתלונן שבר באף. בית המשפט בערכאה הדיונית קבע מתחם עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי ופיצוי. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי על חומרת העונש נדחה.

ע"פ (ת"א) 27001-11-16 סירוטקין נ' מדינת ישראל (2017) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של חבלה חמורה בכך שהגיע למקום בו שהה המתלונן, ביקש ממנו להתלוות אליו לצורך שיחה ביניהם ואז תקף אותו תחילה בבעיטות ולאחר מכן במכה בכתפו ובמכת אגרוף חזקה בפניו. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן שברים בלסת והוא אושפז למשך מספר ימים ונדרש לקיבוע הלסת באמצעות מתקן מיוחד. בית משפט בערכאה הדיונית קבע מתחם של מספר חודשי מאסר בפועל, שניתן לרצותם בעבודות שירות עד 15 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם, נעדר עבר פלילי, עונש של חודשיים מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי. ערעור שהוגש על ההרשעה וחומרת העונש לבית המשפט המחוזי נדחה על שני חלקיו.

עפ"ג (מרכז) 2933-09-14 אדרי נ' מדינת ישראל (2014) - המערער הודה והורשע בעבירה של חבלה חמורה בכך שבמהלך עבודתו בחנות ירקות נקלע לקטטה עם המתלונן אשר בסופה חבט בפניו של המתלונן וגרם לו למספר שברים. בית המשפט בערכאה הדיונית קבע מתחם הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין מאסר בפועל לתקופה בת 15 חודשים וגזר על הנאשם, נעדר עבר פלילי, 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי. במסגרת ערעור על חומרת העונש, הומר עונשו של המערער, בהסכמת המאשימה, לשל"צ בהיקף של 300 שעות כאשר יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם.

ת"פ (ת"א) 14131-10-13 מדינת ישראל נ' מילשטיין (2015) - הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של חבלה חמורה בכך שתקף במפתיע את מנהלו במקום העבודה, בכך שהפילו לרצפה והכה בפניו באגרופים. בשל כך נגרמו למתלונן שברים בארובת העין ובעצמות האף וכן חתך במצחו שהצריך תפרים. בית המשפט קבע מתחם עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם, בעל רישום פלילי בגין הפרעה לשוטר ללא הרשעה, עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי.

13. מעיון בפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים, כמו גם בפסיקה נוספת, עולה כי גדרי המתחמים מושפעים מהמאפיינים הייחודיים של כל נאשם וכי המתחמים נקבעים, בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה, שהרי דין חבלה הנגרמת מדקירת סכין בבטן ומצריכה ניתוח אינה כדין חבלות באמצעות אגרופים ובעיטות הגורמות לשברים בלסת ובגוף, ואף לא כדין חבלה הנגרמת ממכת אגרוף יחידה שתוצאתה שבר באף.

14. סעיף 40ט לחוק העונשין מורה כי בקביעת מתחם העונש יתחשב בית המשפט, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה והמשמעות היא כי יש להבחין בין רף הענישה הנהוג בפסיקה בהקשרה של עבירה מסוימת לבין מתחם העונש ההולם במקרה הקונקרטי שהרי נסיבות ביצוע של אותה עבירה עשויות לייצר שונות גבוהה בחומרת העבירה ובמידת האשם של מבצעה (ע"פ 1903/12 עיאשה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (2013)).

לעניין זה גם נקבע על ידי בית המשפט העליון כי "מתחם העונש ההולם משמש כאמת מידה נורמטיבית 'המשקללת את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מהעבירה, מדיניות הענישה הנהוגה ביחס לעבירה זו ונסיבות ביצועה, לרבות אשמו של הנאשם'" (ע"פ 200/13 ברמן נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (2014) (להלן - "עניין ברמן")) וכי "אין לטעות ולזהות בין מתחם העונש ההולם לבין טווח הענישה הנהוג. מדובר ב"יצורים" שונים. מתחם העונש ההולם מגלם, כאמור, הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, כאשר מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה הנדונה הוא רק אחד מהם" (ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (2013)).

בנוסף בעניין ברמן אף נפסק "כי קביעת המתחם נעשית בדרך של הערכה, על יסוד כלל הנתונים והשיקולים העומדים לנגד עיני הערכאה הדיונית, ואין מדובר בפעולה אריתמטית, המבוססת על נוסחאות מתמטיות מדויקות, ויש להתיר לבית המשפט מרחב מסוים של גמישות, כל עוד מצויה החלטתו במתחם הסבירות" (עניין ברמן, פסקה 17).

15. צא ולמד: בעוד טווח הענישה מורכב מהעונשים המקובלים בגין עבירה מסוימת, מתחם העונש ההולם נקבע בהסתמך על שיקולים ונתונים שונים אשר אותם נדרש בית המשפט לקחת בחשבון. זאת ועוד, הענישה היא לעולם אינדיבידואלית ואין לגזור עונשו של נאשם על סמך כותרות העבירות שבהן הוא הורשע שכן "מדיניות הענישה" היא שיקול אחד מבין מכלול השיקולים.

16. לאור כל האמור לעיל ולאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים, אני מוצאת כי מתחם העונש ההולם בגין מעשיו של הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר.

17. לא מצאתי כי מתקיימות נסיבות לסטייה ממתחם הענישה לקולה או לחומרה. לפיכך, יש לגזור את דינו של הנאשם בתחום מתחם הענישה.

18. הנאשם בן 59, נשוי, אב ל - 8 ילדים וסב ל - 5 נכדים, מנהל ח"י משפחה תקינים ונורמטיביים ועובד לפרנסתו כיהלומן. ממסמך שהוגש לעיוני הע/1 עולה כי הנאשם ואשתו מטפלים בבנם בן ה - 25 הסובל ממצב נפשי מורכב כמו גם בנכדתם התינוקת הנמצאת במשמורת משותפת של אותו הבן וגרושתו.

19. לזכות הנאשם עומדת הבעת חרטה כנה ואמיתית. למעשה, למן הרגע בו הסתיים אירוע התקיפה, עשה הנאשם כל לאל ידו כדי לסייע למתלונן. תחילה והדבר עלה מחומר הראיות, הנאשם פינה את המתלונן לבית החולים. לאחר מכן, כפי שהעיד הנאשם בפניו במסגרת פרשת ההגנה, הוא ניסה ליצור קשר עם המתלונן בסמוך לאחר האירוע והשאיר לו מספר הודעות התנצלות. בנוסף כיומיים לאחר האירוע הגיע המתלונן לביתו של הנאשם ובעקבות המפגש בין השניים מסר הנאשם למתלונן סכום של כ- 15,000 ₪ לצורך טיפול בנזק שנגרם לו בשל התקיפה (פרוטוקול מיום 9.4.24, ע' 41; ר' גם עדות המתלונן המאשר שקיבל 16,500 ₪ מהנאשם, פרוטוקול מיום 19.7.23, ע' 17, ש' 15). אציין, כי על דברים אלה הנאשם לא נחקר בחקירה נגדית על ידי ב"כ המאשימה ולמעשה לא היתה כל מחלוקת מצד המאשימה והמתלונן בהקשרם.
- עוד אציין, כי שמעתי את הנאשם ארוכות במהלך עדותו בפניו והתרשמתי לחיוב מאופיו כמו גם מהדרך בה בחר להתנהל לאחר האירוע האלים וזאת נוכח תחושת הצער שחש בגין האירוע והפגיעה במתלונן.
20. עוד זקפתי לזכות הנאשם את הודאתו. אמנם בתיק זה הסתיים שלב שמיעת הראיות, אך סופו שהסתיים בהודאת הנאשם. ויוער - כתב האישום תוקן באופן משמעותי לקולה בעקבות שמיעת העדים והפרכת עובדות מסוימות ובאופן שהנאשם הודה למעשה בעובדות בהן הודה כבר בחקירתו במשטרה (ת/5).
21. מנגד, לקחתי בחשבון כי לחובת הנאשם הרשעה פלילית משנת 2023 בעבירת איומים שעניינה באירוע משנת 2016 ושבעקבותיה נגזרו על הנאשם חודשיים לריצוי בפועל.
22. מכלל האמור עולה, כי יש לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם ועל דרך של מאסר בפועל לתקופה שניתן לרצותה בדרך של עבודות שירות. זאת, לצד ענישה צופה פני עתיד, ענישה כלכלית ופיצוי למתלונן.
23. אשר לשיעור הפיצויים - כאמור, לא היתה מחלוקת על כך שהנאשם העביר סכום של כ- 15,000 ₪ לידי המתלונן בסמוך לאחר האירוע, דהיינו סכום שיש בו די בהתחשב בסכומים שנהוג לפסוק בכגון דא ולכן אני מוצאת כי יש מקום לפיצוי נוסף סמלי בלבד.
- סוף דבר
24. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות כאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר מיום 19.6.24.
- על הנאשם להתייבב לתחילת ריצוי עונשו ביחידת ברקאי - עבודות שירות, שלוחת צפון, מתחם כלא מגידו ביום 29.10.24 עד השעה 08:00.
- מובהר בזה לנאשם כי בכל הקשור לעבודות השירות עליו לציית להוראות הממונה על עבודות השירות או למי שהוסמך מטעמו לכך.
- ב. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה של אלימות כלפי הגוף.
- ג. קנס בסך 1,500 ₪ או 3 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.9.24.
- ד. פיצוי למתלונן, עת. 1 בסך של 2,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1.9.24.
- באחריות ב"כ המאשימה להגיש הודעה למזכירות בית המשפט בדבר פרטי המתלונן לצורך העברת הפיצויים. ניתן צו כללי לעניין המוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.
- זכות ערעור בתוך 45 ימים.
- המזכירות תשלח העתק גזר דין זה לממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר.
- ניתן היום, ב' תמוז תשפ"ד, 08 יולי 2024, במעמד הצדדים.